

jaké jim byly dosud vypláceny, mohla se smlouva ta podle úmyslu stran vztahovati jen na dělníky, kteří byli v době převzetí podniku v něm zaměstnání, a nikoli na dělníky nové, teprve později do práce přijaté. — Spokojil-li se dělník po dobu delší tří let s vyplácenou mu mzdou, aniž se domáhal platu vyššího, nemůže se teprve po svém propuštění ze zaměstnání úspěšně domáhati výplatu mzdy vyšší. (Vhrs 6. XI. 1935, č. 59/35.)

(³²) Podle § 1409 obč. zák. odpovídá ten, kdo cizí podnik převzal, za všechny dluhy, a tedy i mzdové nedoplatky, náležející k podniku. — Povinnost k zaplacení vztahuje se jak na mzdu, dlužnou do dne převzetí, tak i na mzdu za směny, spadající do případné výpovědní lhůty. (Vhrs 16. X. 1935, č. 46/35.)

(³⁴) Podle § 1409 obč. zákona odpovídá ten, kdo cizí podnik převzal, za všechny dluhy a tedy i mzdové nedoplatky, náležející k podniku, které při odevzdání znáti musil, a jsou tomu se příčíci úmluvy naproti příslušným věřitelům bezúčinný. — Povinnost dluhovanou mzdu horníků zaplatiti a zadržené deputátní uhlí vydati, nepomíjí ani, když by v kupní smlouvě byl vymíněn opak, nebo kdyby podnik přejímavší strana snad o těchto dlužích nevěděla, neboť bylo její povinností se při převzetí podniku o tom bezpečně informovati, obzvláště když je dodatečná výplata mezd v hornictví obvyklou. (Vhrs 16. X. 1935, č. 47/35 a 50/35 až 52/35.)

(³⁵) Okolnost, že dělníkova práce přes čas nebyla úředně povolena, nemá významu pro posouzení žalobního nároku na zaplacení této práce, zejména jde-li o zaměstnání, jež již podle své povahy nemohlo býti vymezeno na

určitý počet hodin denně. (Vhrs 20. II. 1935, č. 1/35.)

(³⁶) Podle ustanovení zákona z 1. dubna 1921, čís. 155 Sb. z. a n., nelze dělníkovi přiznati náhradu mzdy podle § 1154 b) obč. zákona ani v případech neschopnosti ku práci kratší 4 dnů, v nichž se nevyplácí podpora nemocenská, nastala-li tato neschopnost k práci důsledkem nemoci neb úrazu. (Vhrs 18. XII. 1935, č. 98/35.)

(³⁷) Sjednáním kolektivní smlouvy, výplatu novoročního výslovně »nezaručující«, pozbyla do té doby existující zvyklost, vypláceti báňským zřízencům novoročné, své právní závaznosti, neboť toto ustanovení při rozumném a nenásilném výkladu nemůže znamenati nic jiného, než že pro budoucnost zřízenci, jichž se smlouva tato týká, nemají již na novoročné právního nároku. (Vhrs 26. VI. 1935, č. 39/35.)

(³⁸) Nezachoval-li se horník podle předpisu § 31 služebního řádu (Mostecko), t. j. nepodal včas proti novým nižším úkolovým sazbám u správy závodu námitky, dal tím najevo svůj souhlas s těmito novými sazbami a nemůže se později úspěšně domáhati toho, aby proň platila mzdová smlouva kolektivní. (Vhrs 27. III. 1935, č. 12/35 až 14/35.)

(³⁹) Podle § 31 služebního řádu pro obvod báňských revírních úřadů v Mostě-Teplicích-Chomutově platí každá změna mzdy, proti níž nevznese dělník do 48 hodin po její výplatě u správy závodu námitek, za dělníkem přijatou. I případná reklamace pozbývá však účinku, pakli zaměstnanec přesto, že jeho námítce nebylo vyhověno, nedal výpověď a ve službě za placenou mu mzdu setrval.^o (Vhrs 5. VI. 1935, č. 22/35.) (Pokračování.)

VÁCLAV PELC:

Mají důchodci podle zákona o pojištění invalidním a starobním právní nárok na bezplatnou léčebnou péči?

O této otázce jedná především § 124 zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří ve znění zák. ze dne 16. června 1934, čís. 112 Sb. z. a n. V tomto ustanovení se praví:

»Na místě důchodu a státního příspěvku může býti důchodcům s jejich souhlasem poskytnuto bezplatné zaopatření v útulcích pro invalidy nebo osoby staré, sirotčincích a podobných ústavách; notoričtí pijáci mohou býti i proti své vůli umístěni v ústavu pro ně vhodném. Ústřední sociální pojišťovna může osobám uvedeným v § 121, jež důchodce zcela nebo převážně vyživoval, poskytnouti podporu až do poloviny důchodu a státního příspěvku.«

Dispoziční právo umístiti důchodce v takových ústavách přísluší výhradně Ústřední sociální pojišťovně, a odepře-li tato důchodce v některém z takových ústavů umístiti, nemůže býti k tomu donucena. Byl-li někdo v ústavu pro invalidy, osoby staré nebo v sirotčincích umístěn, přejímá ÚSP povinnost, poskytovat mu veškeré životní potřeby, tedy nejen stravu, ale i prádlo, byt a oděv.

^o) Nejvyšší soud v Brně naproti tomu pouze v okolnosti, že zaměstnanec po jednostranně změněných smluvních podmínkách v práci dále setrval, nespaturuje projev zaměstnancova souhlasu se zhoršením jeho smluvních podmínek. (Rv I 2737/34; Prac. právo čís. 983.)

Je-li důchodce v ústavě umístěn, může ÚSP poskytovat rodinným příslušníkům uvedeným v § 121 zákona o sociálním pojištění, t. j. manželce, dětem, rodičům a prarodičům, podporu do poloviny důchodu.

Umístí-li obec důchodce v útulku pro invalidy nebo v starobinci se souhlasem ÚSP, stává se pak obec oprávněným příjemcem dávky, musí za to důchodci poskytovat bezplatné zaopatření, t. j. vše, co pod pojmem zaopatření lze vyrozumívati. Tedy nejen byt, stravu a šatstvo, ale i potřebnou péči léčebnou.

Jinak poživatelé důchodu starobního či invalidního právního nároku na bezplatnou léčebnou péči nemají.

Sluší však rovněž upozorniti v souvislosti s touto otázkou na ustanovení zákona ze dne 13. července 1922, čís. 236 Sb. z. a n. § 22, podle něhož jsou obvodní lékaři povinni bezplatně léčiti obecní chudé. Ve smyslu tohoto zákona je chudým ten, kdo požívá od obce podpory a je zapsán v seznamu chudých, resp. chudinsky podporovaných. Vedle toho patří mezi chudé i ten, jehož chudobu potvrdil starosta obce. Zde ovšem může se státi otázka chudoby již spornou a lékař, má-li pochybnosti o chudobě takové osoby, má právo potvrzení chudoby, vydané obcí, dáti přezkoušeti příslušným nadřízeným úřadem.

Otázky bezplatné léčebné péče důchodců dotýká se, byť ovšem pouze nepřímou, také § 244, jak byl upraven novelou čís. 112/1934. V tomto paragrafu se praví, že příjemce invalidního nebo starobního důchodu má nárok na chudinské zaopatření, jen pokud hodnota tohoto zaopatření převyšuje hodnotu dávek pojistných.

Tato stylisace není dosti přesná a připouští možnost různého výkladu. Jde o to, kdy hodnota zaopatření chudinského převyšuje hodnotu pojistných dávek. K snazšímu zjištění je třeba zjistiti hodnotu jak chudinského zaopatření, tak pojistných dávek číselně. Dnes nejnižší důchod invalidní se pohybuje kolem Kč 105.— měsíčně. Je-li tedy chudinské zaopatření pro takového důchodce vyšší, a to bez ohledu na to, jde-li o zaopatření in natura či v penězích, než invalidní důchod, pak má důchodce také nárok na bezplatné léčení.

Obcí, které by důchodcům poskytovaly chudinskou podporu vyšší, než je jejich důchod, není sice mnoho, ale jsou.

V obrovské většině případů není však o léčebnou péči důchodců vůbec postaráno, ač jde o lidi zmrzačené, nezuživé a zestárlé. Všeobecný pensijní ústav pro své důchodce zavedl dobrovolné pojištění nemocenské. Podle tohoto vzoru a podle zkušeností dosud získaných snad by mohla i Ú. S. P. přikročiti k zavedení řádné léčebné péče pro všechny své důchodce. Mohlo by se to státi také tím způsobem, že by Ú. S. P. všechny důchodce přihlásila u okresních nemocenských pojišťoven v nejnižší třídě, což by vyžadovalo ročního nákladu asi 90 Kč za každého důchodce. A protože by nebylo poskytováno nemocenské, mohlo by býti použito pro stanovení výše pojistného výjimečných ustanovení, čímž by se náklad na pojištění ještě snížil.

Nemocenské pojištění důchodců je věcí naléhavou, mluví pro ně důvody sociální i mravní.

JAROMÍR HLAVÁČEK:

Přehled judikatury pracovního práva za rok 1933 a 1934.

(Pokračování.)

II. Živnostenští pomocníci.

1. Pojem.

116. Hudebník v kapele, hrající pod vedením kapelníka v kavárně, kde je hudba stále vydržována, je pomocným pracovníkem podle § 101 živnostenského zákona a o jeho výpovědní lhůtě platí § 113 cit. zák. (968).

117. Noční strážce stavební společnosti nie je pomocným pracovníkem v smyslu lit. d) § 101 živn. zákona (969).

2. Skončení pracovního poměru.

a) výpovědní lhůta.

118. Účtovník v obchodnom podniku má nárok len na trojmesačnú zákonnú dobu výpo-

vednú (§§ 251, 113, odst. 3., živnost. zák.) (683).

119. Předpisy § 113 živn. zák. o výpovědních lhůtách nejsou právem donucovacím, nýbrž jest jimi stanovena úplná smluvní volnost stran proti staršímu zákonu č. 224/1922 (736).

b) vyloučení výpovědní lhůty.

120. Pro pracovní poměr podle živnostenského řádu lze platně ujednat i vyloučení výpovědní lhůty (562).

121. Úmluva taková může se státi i mlčky, jedním, jež v úvaze všech okolností nedává rozumné příčiny k pochybnostem. Znalý-li obě strany, ujednávající pracovní poměr ve stavební živnosti, zvyklost, že se považuje výpověď za vzájemně vyloučenou, zařídily-li se podle ní a